

Đề xuất một số hoạt động phát triển kỹ năng tham gia nhóm cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi học mẫu giáo hòa nhập

Trịnh Khánh Huyền¹, Đinh Nguyễn Trang Thu^{*2}

¹ Email: khanhhuengddb@gmail.com
Trường Mầm non Song ngữ Happy Kids
Số 112 Lê Huy Toán, thành phố Thanh Hóa,
tỉnh Thanh Hóa, Việt Nam

* Tác giả liên hệ

² Email: dinhtrangthu@hnue.edu.vn
Trường Đại học Sư phạm Hà Nội
136 Xuân Thủy, Cầu Giấy, Hà Nội, Việt Nam

TÓM TẮT: Tự kỉ là dạng khuyết tật phát triển phức tạp, được đặc trưng bởi ba khiếm khuyết về giao tiếp, tương tác xã hội và vấn đề hành vi, sở thích, hoạt động mang tính hạn hẹp, định hình, lặp đi lặp lại. Hiện nay, số lượng trẻ rối loạn phổ tự kỉ trong độ tuổi mầm non có khả năng đến trường tham gia học hòa nhập có xu hướng ngày một gia tăng. Trong quá trình tham gia và hòa nhập ở các lớp mẫu giáo, thực tế cho thấy, nhiều trẻ tự kỉ còn yếu về kỹ năng tương tác và giao tiếp, do đó gây ra những khó khăn trong quá trình tham gia hoạt động nhóm chung. Các em gặp rào cản lớn trong quá trình hòa nhập và tham gia các hoạt động học tập trên lớp với các bạn đồng trang lứa. Bài viết tập trung đề xuất một số biện pháp nhằm phát triển kỹ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ lứa tuổi mầm non 3 - 4 tuổi, dựa trên các căn cứ về đặc điểm nói chung và đặc điểm về kỹ năng tương tác, giao tiếp nói riêng của trẻ rối loạn phổ tự kỉ, môi trường giáo dục hòa nhập lớp mẫu giáo và sự phối kết hợp giữa các lực lượng từ gia đình, nhà trường và xã hội trong quá trình chăm sóc, giáo dục và can thiệp nhóm trẻ này.

TỪ KHÓA: Trẻ rối loạn phổ tự kỉ, giáo dục hòa nhập, lứa tuổi mầm non, kỹ năng tham gia hoạt động nhóm, kỹ năng.

→ Nhận bài 10/11/2023 → Nhận bài đã chỉnh sửa 25/11/2023 → Duyệt đăng 08/12/2023.

DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12320417>

1. Đặt vấn đề

Kỹ năng tham gia hoạt động nhóm là một trong những “kỹ năng mềm” không thể thiếu và hết sức quan trọng trong cuộc sống của mỗi con người. Dù ở cấp học nào, học sinh đều phải tham gia hoạt động học tập và làm việc chung nhóm với những người khác trong một lớp học hay một tập thể. Hoạt động nhóm với quy mô nhỏ hoặc lớn tùy theo nội dung, phương thức và mục đích riêng. Ở lứa tuổi mầm non, tham gia hoạt động nhóm là một trong những yếu tố giúp hoàn thiện và phát triển toàn diện cho trẻ cả về kiến thức, kỹ năng và nhân cách con người. Đặc biệt, đối với trẻ rối loạn phổ tự kỉ, khiếm khuyết cốt lõi của nhóm trẻ này là kỹ năng giao tiếp và tương tác xã hội. Trẻ ở lứa tuổi mẫu giáo nói chung, nhu cầu cùng tham gia và hoạt động với mọi người xung quanh phát triển mạnh mẽ. Chính vì vậy, đối với trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi có khả năng hòa nhập, gia đình, nhà trường và xã hội cần thúc đẩy, tăng cường hỗ trợ để trẻ có cơ hội tham gia hoạt động nhóm một cách tích cực. Tất cả hoạt động của gia đình, giáo viên và các bạn đồng trang lứa có ảnh hưởng rất lớn đến sự hình thành và phát triển kỹ năng tham gia hoạt động nhóm ở trẻ. Do vậy, việc xem xét đề xuất các biện pháp phát triển kỹ năng tham gia hoạt động nhóm cho

trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi học mẫu giáo hòa nhập là điều hết sức cần thiết. Nó góp phần giúp các em cải thiện kỹ năng tương tác, từ đó tăng thêm cơ hội học tập và tham gia hòa nhập xã hội được tốt hơn.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Rối loạn phổ tự kỉ

Theo Liên Hợp quốc (2008): “Tự kỉ là một dạng khuyết tật phát triển tồn tại suốt cuộc đời, thường xuất hiện trong ba năm đầu đời. Tự kỉ là do rối loạn thần kinh gây ảnh hưởng đến chức năng hoạt động của não bộ. Tự kỉ có thể xảy ra ở bất cứ cá nhân nào không phân biệt giới tính, chủng tộc hoặc điều kiện kinh tế - xã hội. Đặc điểm của tự kỉ là những khiếm khuyết về tương tác xã hội, giao tiếp ngôn ngữ - phi ngôn ngữ và có hành vi, sở thích, hoạt động mang tính hạn hẹp, lặp đi lặp lại” [1]. Theo Sổ tay chẩn đoán và thống kê các rối nhiễu tâm thần, bản sửa đổi 5 (DSM - 5), trẻ rối loạn phổ tự kỉ gồm ba mức độ hỗ trợ: Hỗ trợ tối đa, hỗ trợ tích cực và cần thiết hỗ trợ. Trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi có một số các đặc điểm sau:

Vấn đề về cảm giác và tri giác không quy định bởi độ tuổi của trẻ, nghĩa là ở bất kỳ độ tuổi nào trẻ cũng gặp vấn đề về cảm giác, tri giác. Tri giác bộ phận là

một trong những đặc trưng đặc thù của trẻ rối loạn phổ tự kỉ, trẻ gặp khó khăn trong việc khái quát hóa sự vật, sự việc. Bên cạnh đó, ngưỡng cảm giác luôn là vấn đề được chú ý hơn cả. Ở trẻ rối loạn phổ tự kỉ thường có các ngưỡng cảm giác bất thường, một số trường hợp có kèm theo rối loạn giác quan.

Giai đoạn 3 - 4 tuổi, là giai đoạn nền tảng học tập kiến thức cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ, nhận thức của trẻ đã phát triển ở mức cao hơn. Trẻ đã biết quan sát, nhận biết các sự vật hiện tượng khác nhau xung quanh cuộc sống. Bên cạnh đó, trẻ suy luận được những logic đơn giản, phân loại các đồ vật với hình dạng, kích cỡ khác nhau... Về cơ bản, tư duy của trẻ rối loạn phổ tự kỉ có các đặc điểm như: Tư duy hình ảnh thường phát triển cao và trở thành nòng cốt của tư duy, tư duy logic thường gặp khó khăn, các thao tác tư duy có nhiều hạn chế. Các cá nhân trẻ rối loạn phổ tự kỉ thường gặp khó khăn trong khả năng tưởng tượng. Trẻ chơi với các đồ vật theo một cách rập khuôn, kì quặc, chỉ quan tâm một vài chi tiết chứ không hiểu chức năng.

Về đặc điểm ngôn ngữ, quá trình phát triển ngôn ngữ ở trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi thường chậm hơn. Ở ngôn ngữ tiếp nhận, trẻ phần lớn chỉ hiểu tên gọi những đồ vật gần gũi, quen thuộc, hiểu được mệnh lệnh hay những chỉ dẫn đơn giản. Vốn từ của trẻ thường nghèo nàn, cấu trúc ngữ pháp thường bị sai. Trẻ thường hiểu hơn nếu những gì được nói có kèm theo hình ảnh minh họa. Khó khăn về ngôn ngữ diễn đạt thể hiện ở đa số trẻ rối loạn phổ tự kỉ. Một số trẻ chỉ bắt chước tiếng kêu của con vật, phát ra những âm thanh vô nghĩa. Những trẻ còn lại phát triển ngôn ngữ nhưng chậm hơn bình thường. Một số khác không bao giờ vượt qua được giai đoạn nhại lời thậm chí sự phát triển ngôn ngữ bị thoái lui.

Trẻ rối loạn phổ tự kỉ thường có ít và không duy trì được động lực giao tiếp. Trẻ gặp khó khăn trong việc hiểu các công cụ giao tiếp, hiểu mục đích của giao tiếp cũng như những nguyên tắc trong giao tiếp. Trẻ không thể hiểu được thế nào là “ngôn ngữ thầm” trong giao tiếp.

Tương tác xã hội là một trong những khiếm khuyết chủ yếu và cốt lõi ở trẻ rối loạn phổ tự kỉ nói chung và trẻ ở giai đoạn 3 - 4 tuổi nói riêng. Trẻ thường sống trong thế giới riêng của mình, không quan tâm đến cảm xúc, cảm nhận của người khác. Khiếm khuyết về tương tác xã hội gây ảnh hưởng đến kết bạn, tham gia và hòa nhập xã hội. Đặc điểm tương tác xã hội của trẻ tự kỉ có thể chia làm bốn nhóm: Nhóm tách biệt; nhóm thụ động; nhóm chủ động nhưng kì quặc; nhóm nghi thức cứng nhắc.

Các dạng hành vi của trẻ rối loạn phổ tự kỉ bao gồm: Rập khuôn định hình, tự xâm hại bản thân, tăng động giảm tập trung, thiếu chú ý, bốc đồng, phá rối, cấu gậy

bùng phát, thu mình, tách biệt, hành vi tự kích thích.

Hiện nay, giáo dục hòa nhập dành cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ nói chung và trẻ rối loạn phổ tự kỉ lứa tuổi mầm non nói riêng là xu thế tất yếu, cần được quan tâm và nâng cao hiệu quả. Giáo dục hòa nhập là mô hình giáo dục mà trẻ khuyết tật được tham gia học tập bình đẳng với trẻ bình thường ngay tại nơi mình sinh sống mà không có bất kì sự phân biệt đối xử nào. Theo Thông tư 03/2018/TT - BGDĐT quy định về giáo dục hòa nhập đối với người khuyết tật “Xây dựng môi trường giáo dục hòa nhập, thân thiện, đảm bảo người khuyết tật được tôn trọng, hỗ trợ, hợp tác và được tham gia bình đẳng trong mọi hoạt động giáo dục”. Tuy nhiên, hòa nhập không chỉ đơn giản là đưa trẻ khuyết tật vào trong một chương trình giáo dục chung với trẻ bình thường. Phải thiết lập những bước rõ ràng và điều chỉnh mức độ phù hợp để đảm bảo cho trẻ khuyết tật được tham gia một cách đầy đủ và tích cực những hoạt động trong lớp học [2], [3], [4].

2.2. Đặc điểm kĩ năng tham gia hoạt động nhóm của trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi học mẫu giáo hòa nhập

2.2.1. Khái niệm chung

Mặc dù có nhiều khái niệm liên quan tới kĩ năng nhưng kĩ năng được hiểu chung là khả năng vận dụng các kiến thức, sự hiểu biết của con người vào việc thực hiện một công việc nào đó nhằm tạo ra được kết quả như mong muốn.

Hoạt động nhóm, là quá trình mà các cá nhân hợp tác, làm việc cùng nhau để đạt được mục tiêu chung. Trong làm việc nhóm, mỗi thành viên đều có vai trò và trách nhiệm riêng, đồng thời hỗ trợ nhau để hoàn thành công việc chung [5].

Kĩ năng tham gia hoạt động nhóm, là khả năng vận dụng kiến thức của cá nhân phối hợp với các thành viên khác trong nhóm nhằm thực hiện và hoàn thành mục tiêu chung. Như vậy, kĩ năng tham gia hoạt động nhóm của trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi là quá trình trẻ vận dụng kiến thức, năng lực của bản thân để phối hợp, tương tác giao tiếp với các trẻ khác trong cùng một nhóm để hoàn thành nhiệm vụ học tập chung mà giáo viên đưa ra [6].

2.2.2. Đặc điểm kĩ năng tham gia hoạt động nhóm của trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi học mẫu giáo hòa nhập

Trẻ rối loạn phổ tự kỉ có những khiếm khuyết cốt lõi về ngôn ngữ, tương tác và giao tiếp. Do vậy, những điều này có tác động và ảnh hưởng đến việc tham gia hoạt động nhóm trong lớp học mẫu giáo hòa nhập của các em. Các kĩ năng tham gia hoạt động nhóm của trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3-4 tuổi được thể hiện như sau [8], [9]:

Kĩ năng hình thành và duy trì nhóm: Trẻ chưa chủ động lựa chọn hoặc chưa biết cách mời các bạn tham

gia vào nhóm chơi cùng mình. Trẻ cũng chưa biết cách đề nghị xin tham gia với một hoặc nhiều bạn để hoạt động trong một nhóm. Mức độ duy trì hoạt động của trẻ cũng là một hạn chế lớn. Trẻ nhanh chóng chán nản với hoạt động chung hoặc thực hiện quá lâu một hoạt động ảnh hưởng đến quá trình và kết quả của cả nhóm.

Kỹ năng giao tiếp tương tác giữa các thành viên trong nhóm: Vốn ngôn ngữ của trẻ nghèo nàn, cấu trúc ngữ pháp thường dùng sai khiến trẻ khó khăn trong việc tương tác với các thành viên trong nhóm. Trẻ có thể tự mình, ít hoặc không giao tiếp với các bạn cùng nhóm. Trẻ khó khăn trong thể hiện đưa ra nhu cầu quan điểm cá nhân với các bạn trong quá trình thực hiện công việc chung. Bên cạnh đó, trẻ chưa biết cách chia sẻ, quan tâm và động viên các bạn khi tham gia hoạt động nhóm.

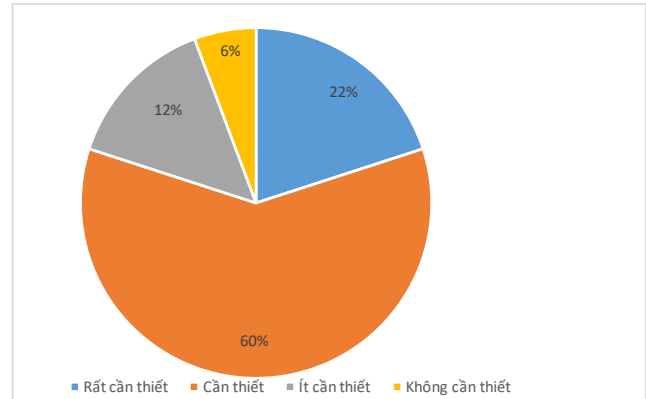
Kỹ năng thực hiện công việc của nhóm: Quá trình xử lý thông tin của trẻ thường chậm chạp dẫn đến việc hiểu và thực hiện các công việc trong một nhóm gặp nhiều khó khăn. Trẻ chưa chủ động nhận nhiệm vụ cá nhân, chưa hiểu được nhiệm vụ của từng thành viên trong nhóm hoặc chưa biết cách luân phiên thực hiện với các bạn. Khả năng chú ý, ghi nhớ công việc của trẻ cần được giáo viên và các thành viên trong nhóm tích cực hỗ trợ.

Kỹ năng giải quyết các vấn đề xảy ra trong hoạt động nhóm: Một trong những khiếm khuyết cốt lõi của trẻ rối loạn phổ tự kỉ là hành vi, sở thích, hoạt động mang tính hạn hẹp, lặp đi lặp lại. Điều này ảnh hưởng đến quá trình thực hiện và tuân thủ những quy tắc trong hoạt động nhóm. Trẻ khó linh hoạt và sắp xếp đối với các lịch trình hoặc công việc thay đổi. Trẻ ít có khả năng nhạy cảm để nhìn nhận và giải quyết các vấn đề trong quá trình tham gia hoạt động nhóm.

2.3. Thực trạng giáo dục kỹ năng tham gia hoạt động nhóm của trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi học mẫu giáo hòa nhập

Bài viết khảo sát đánh giá thực trạng mức độ cần thiết của giáo viên về phát triển kỹ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi học mẫu giáo hòa nhập tại ba trường mầm non tư thục trên địa bàn thành phố Thanh Hóa. Phiếu hỏi được phát ra cho giáo viên đã và đang dạy lớp mẫu giáo có trẻ tự kỉ tham gia học hòa nhập là 50 phiếu. Sau khi khảo sát và kiểm tra số phiếu đánh giá thu được kết quả cụ thể như sau: Có 11/50 phiếu của giáo viên cho thấy việc phát triển kỹ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi học mẫu giáo là rất cần thiết, tương ứng với 22%. Có 30/50 phiếu của giáo viên cho thấy việc phát triển kỹ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi học mẫu giáo là cần thiết, tương ứng với 60%. Có 6/50 phiếu của giáo viên cho thấy việc phát triển kỹ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ rối

loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi học mẫu giáo là ít cần thiết, tương ứng với 12%. Có 3/50 phiếu của giáo viên cho thấy việc phát triển kỹ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi học mẫu giáo là không cần thiết, tương ứng với 6%.



Biểu đồ 1: Thực trạng đánh giá mức độ cần thiết của giáo viên về phát triển kỹ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi học mẫu giáo hòa nhập

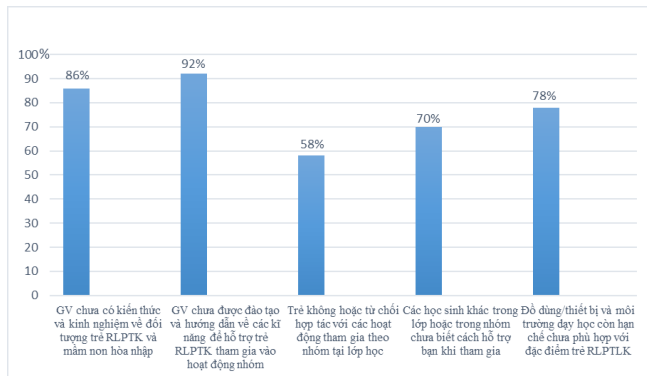
Biểu đồ 1 cho thấy, có 60% giáo viên nhận thấy việc phát triển kỹ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi học mẫu giáo hòa nhập là cần thiết. Mức độ cần thiết chiếm số phần trăm cao nhất trong tổng số kết quả thu được. Như vậy, việc tham gia hoạt động nhóm trong lớp học hòa nhập là điều kiện cần để trẻ rối loạn phổ tự kỉ có cơ hội học tập bình đẳng như mọi trẻ em khác. Bên cạnh đó, có 22% giáo viên đánh giá cao mức độ phát triển kỹ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ là rất cần thiết. Theo quan điểm của nhóm giáo viên này, kỹ năng tham gia hoạt động nhóm cần được tập trung và phát triển tối đa vì khiếm khuyết cốt lõi của trẻ là hạn chế về tương tác xã hội. Thông qua nhiệm vụ tham gia hoạt động nhóm, trẻ sẽ tăng khả năng tương tác và giao tiếp với các bạn cùng lứa tuổi. Tuy nhiên, có 12% trên tổng số kết quả nhận về đánh giá mức độ phát triển kỹ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ là ít cần thiết, 6% cho rằng, đây là kỹ năng không cần thiết. Một số ít giáo viên cho rằng, trẻ rối loạn phổ tự kỉ ít và không cần thiết phải phát triển kỹ năng tham gia hoạt động nhóm mà cần tập trung cho các kỹ năng khác như kỹ năng tự phục vụ để hỗ trợ chính bản thân trẻ trong các sinh hoạt hằng ngày tại trường học. Có giáo viên cho rằng: “Trẻ rối loạn phổ tự kỉ chỉ có thể đến lớp dự thính, thực hiện một số nhiệm vụ mang tính cá nhân độc lập có hỗ trợ của cô giáo và không thể thực hiện được các nhiệm vụ chung nhóm với các bạn”.

Từ kết quả khảo sát mức độ cần thiết của việc phát triển kỹ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ rối loạn

phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi học mẫu giáo hòa nhập, bài viết đồng thời tìm hiểu thực trạng một số khó khăn thường gặp phải của giáo viên khi tổ chức hoạt động nhóm trong lớp học có trẻ hòa nhập, thể hiện ở Bảng 1.

Bảng 1: Khó khăn thường gặp của giáo viên khi tổ chức hoạt động nhóm trong lớp học có trẻ hòa nhập

STT	Khó khăn	Số lượng	Tỉ lệ (%)
1	Giáo viên chưa có kiến thức và kinh nghiệm về đối tượng trẻ rối loạn phổ tự kỉ và mầm non hòa nhập.	43/50	86%
2	Giáo viên chưa được đào tạo và hướng dẫn về các kĩ năng để hỗ trợ trẻ tự kỉ tham gia vào hoạt động nhóm.	46/50	92%
3	Trẻ không hoặc từ chối hợp tác với các hoạt động tham gia theo nhóm tại lớp học.	29/50	58%
4	Các học sinh khác trong lớp hoặc trong nhóm chưa biết cách hỗ trợ bạn khi tham gia.	35/50	70%
5	Đồ dùng/thiết bị và môi trường dạy học còn hạn chế chưa phù hợp với đặc điểm trẻ rối loạn phổ tự kỉ.	39/50	78%



Biểu đồ 2: Những khó khăn thường gặp của giáo viên khi tổ chức hoạt động nhóm trong lớp học có trẻ rối loạn phổ tự kỉ học mẫu giáo hòa nhập

Quan sát Biểu đồ 2, ta dễ nhận thấy, khó khăn nhiều nhất của giáo viên gặp phải là chưa được đào tạo và hướng dẫn về các kĩ năng để hỗ trợ trẻ rối loạn phổ tự kỉ tham gia vào hoạt động nhóm. Tiếp đó, khó khăn giáo viên gặp phải đó là chưa có kiến thức và kinh nghiệm về đối tượng trẻ rối loạn phổ tự kỉ và mầm non hòa nhập. Có thể nói, đây là những khó khăn thường gặp phải và rất dễ hiểu đối với giáo viên mầm non, đặc biệt đối với các giáo viên trường mầm non tại các tỉnh thành không ở trung tâm thành phố lớn. Cơ hội được tiếp cận tài liệu, được đào tạo và rèn luyện bởi các nhà chuyên môn, giáo viên chuyên ngành rất hạn chế. Chính vì chưa được trang bị đầy đủ về mặt kiến thức nên công tác tổ

chức hoạt động và hỗ trợ trẻ còn gặp nhiều hạn chế.

Bên cạnh khó khăn về mặt kiến thức, kĩ năng, tư trang cơ sở vật chất và đồ dùng/thiết bị thì môi trường dạy học còn hạn chế, chưa phù hợp với đặc điểm trẻ rối loạn phổ tự kỉ cũng là một trong những khó khăn được đề cập tới nhiều. Môi trường mầm non với những đặc điểm như: Tường và lớp học được trang trí nhiều đồ dùng màu sắc khiến trẻ rối loạn phổ tự kỉ dễ dàng bị kích thích dẫn đến việc mất tập trung. Đặc biệt, trẻ tự kỉ thường gặp nhiều vấn đề về giác quan, các đồ dùng dạy học/đồ chơi chưa đáp ứng được tiêu chí giải tỏa hoặc kích thích đa giác quan cho trẻ. Vấn đề này liên quan đến cơ sở vật chất, kết cấu hạ tầng cố định của trường và đồng thời để giải quyết vấn đề này cần một nguồn kinh phí nhất định để cải thiện, duy trì tại các cơ sở trường học.

Khó khăn từ đặc điểm cá nhân trẻ rối loạn phổ tự kỉ và các học sinh bình thường khác trong lớp học cũng là những thách thức đáng ngại đối với giáo viên trong tổ chức hoạt động nhóm tại lớp. Trẻ tự kỉ có xu hướng từ chối hoặc không hợp tác tham gia với các bạn cùng nhóm. Trẻ không tập trung, hoặc nếu có làm sẽ làm theo ý cá nhân mà không thực hiện theo hướng dẫn nhiệm vụ chung của cô và các bạn. Hoặc một số trẻ khác sẽ có xu hướng thu mình, ù lì, cảm thấy sợ hãi khi tham gia chung một hoạt động với mọi trẻ khác. Ở giai đoạn 3 - 4 tuổi, các trẻ khác bắt đầu biết cách thể hiện và bộc lộ cảm xúc, chia sẻ tình cảm với người khác. Tuy nhiên, mức độ thể hiện chưa ổn định còn bộc phát và dễ thay đổi. Vì vậy, để trẻ có thể chia sẻ và biết cách tạo cơ hội cho các bạn tham gia học hòa nhập trong lớp cần sự hướng dẫn cụ thể và làm mẫu trực tiếp của giáo viên.

Có thể nói, những khó khăn và hạn chế nêu trên là phổ biến và rất dễ gặp phải đối với giáo viên mầm non tại các lớp mẫu giáo hòa nhập. Quá trình phát triển kĩ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ chịu tác động ảnh hưởng từ rất nhiều yếu tố khác nhau. Chính vì vậy, cần có những biện pháp, hướng dẫn cụ thể để giúp giáo viên phát triển kĩ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ được tốt hơn, nâng cao và tạo nhiều cơ hội cho trẻ tham gia vào môi trường hòa nhập.

2.4. Một số hoạt động phát triển kĩ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi học mẫu giáo hòa nhập

Căn cứ vào Chương trình Giáo dục mầm non dành cho trẻ 3-4 tuổi, dựa trên đặc điểm kĩ năng tham gia hoạt động nhóm của trẻ rối loạn phổ tự kỉ, bài viết đề xuất một số hoạt động phát triển kĩ năng này cho nhóm trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3-4 tuổi, học lớp mẫu giáo hòa nhập, thông qua các hoạt động như sau (xem Bảng 2) [7].

Bảng 2: Các hoạt động phát triển kĩ năng cho nhóm trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3-4 tuổi

TT	Nội dung	Chủ đề	Hoạt động tổ chức
1	Nhận biết các bộ phận, số lượng và chức năng của bộ phận trên cơ thể. Thể hiện cảm xúc theo nhiều cách khác nhau bằng nét mặt, cử chỉ.	Bản thân	Hoạt động chơi
2	Mối quan hệ của các thành viên trong gia đình của mình và gia đình của các bạn. Biết nghề nghiệp của những người thân xung quanh.	Gia đình	
3	Nhận biết tên trường học, cô giáo và các bạn. Giáo dục trẻ kính yêu, lễ phép và giúp đỡ người khác.	Trường mầm non	
4	Nhận ra và gọi tên các hiện tượng thiên nhiên phổ biến: mưa, gió, nắng, mặt trời, mặt trăng, ngày và đêm. Giáo dục trẻ có sinh hoạt phù hợp với mùa, với thời tiết.	Các hiện tượng thiên nhiên	Hoạt động nghệ thuật
5	Cho trẻ biết tên gọi, màu sắc, hình dạng, công dụng chính, cách sử dụng của một số đồ dùng, đồ chơi gần gũi. Dạy trẻ phân biệt đồ dùng đồ chơi, phương tiện giao thông qua một số dấu hiệu khác nhau rõ nét của chúng.	Đồ vật	
6	Dạy trẻ nhận biết tên gọi, màu sắc, một số bộ phận đặc trưng và chức năng của chúng, tiếng kêu, vận động chính, thức ăn, nơi sống. Dạy trẻ phân biệt đặc điểm khác nhau rõ nét của một số vật nuôi.	Động vật	
7	Nhận biết tên, trang phục, công việc, sản phẩm chính của một số nghề. Nghề nghiệp của bố mẹ trẻ; của những người lớn trong trường mầm non.	Nghề nghiệp	Hoạt động trải nghiệm
8	Nhận ra một số công trình công cộng phổ biến: Chợ, cửa hàng, đường giao thông, công viên. Dạy trẻ nhận ra Bác Hồ trong tranh ảnh. Cho trẻ làm quen với những ngày lễ hội lớn của đất nước.	Quê hương đất nước, Bác Hồ	
9	Khám phá một vài đặc điểm đặc trưng của các cây, rau, hoa, quả gần gũi. Dạy trẻ phân biệt sự khác nhau rõ nét của cây, hoa, quả. Thích ăn các loại rau, quả.	Thực vật	

2.4.2. Một số ví dụ minh họa

a. Phát triển kĩ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ thông qua hoạt động chơi

Hoạt động chơi có vai trò hết sức quan trọng đối với sự phát triển của trẻ em nói chung và trẻ rối loạn phổ tự kỉ nói riêng. Các nghiên cứu đã chứng minh rằng, thông qua hoạt động chơi có rất nhiều cơ hội tốt cho sự phát

triển và quá trình học tập của trẻ, điển hình trong nghiên cứu của Piaget chỉ ra: “Trò chơi của trẻ em là một hoạt động trí tuệ thuần túy, một nhân tố quan trọng đối với sự phát triển trí tuệ của trẻ em”. Như vậy, việc tổ chức hoạt động chơi theo nhóm tạo điều kiện và cơ hội phát triển rất lớn cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ ở nhiều lĩnh vực khác nhau [8].

Hoạt động chơi theo góc

Chủ đề: Gia đình

1. Địa điểm thực hiện: Tại lớp học

2. Số lượng trẻ: 15 bạn (trong đó có 01 trẻ rối loạn phổ tự kỉ mức độ nhẹ tham gia học hòa nhập)

3. Hình thức tổ chức: Chơi theo nhóm (mỗi nhóm 03 – 05 bạn)

4. Mục tiêu chung:

- Kiến thức: Trẻ học được cách tham gia trò chơi, đảm nhận các vai trò và cùng chơi với nhau trong nhóm nhỏ.
- Kỹ năng: Trẻ biết sử dụng đồ dùng và đồ chơi một cách phù hợp. Phát triển kĩ năng giao tiếp, tương tác và khả năng quan sát, tưởng tượng, ghi nhớ có mục đích.
- Thái độ: Trẻ học cách kính trọng, yêu quý và lễ phép đối với người thân trong gia đình. Trẻ được giáo dục về tinh thần chia sẻ, đoàn kết giúp đỡ các bạn trong khi chơi.

5. Mục tiêu riêng:

- Kiến thức: Trẻ duy trì tham gia được 2/3 thời lượng chơi cùng các bạn trong nhóm. Trẻ đảm nhận được một vai trò phù hợp khả năng và sở thích trong nhóm.
- Kỹ năng: Trẻ sử dụng đồ chơi chung cùng các bạn, tương tác qua lại với 01 – 02 bạn trong quá trình chơi.
- Thái độ: Trẻ đoàn kết và biết giúp đỡ bạn trong khi chơi.

Nội dung hoạt động	Hoạt động chung của trẻ	Lưu ý cho trẻ học hòa nhập	Phương pháp/Đồ dùng thực hiện
Ôn định tổ chức và giới thiệu chủ đề, nội dung hoạt động chính	Lắng nghe cô.	Sắp xếp vị trí dễ quan sát và lắng nghe cho trẻ.	- Nhóm các phương pháp: + Phương pháp dùng lời nói. + Phương pháp sử dụng hình ảnh minh họa. + Phương pháp nêu gương – đánh giá. - Đồ dùng dạy học: + Đồ chơi nấu ăn, bán hàng. + Đồ dùng xây dựng, lắp ghép, hàng rào...
Chia nhóm cho hoạt động	Trẻ xếp hàng theo hướng dẫn gọi tên của cô để di chuyển vào nhóm của mình.	Hỗ trợ sử dụng hình ảnh cá nhân của trẻ dán vào vị trí trẻ được sắp xếp. Sắp xếp nhóm cho trẻ với các bạn phù hợp về tính cách, mức độ thân thiết tại lớp học.	+ Truyện, sách, tranh ảnh theo chủ đề gia đình. + Trang phục chơi phù hợp theo góc. + Sticker khen thưởng.
Phân chia các nhóm về vị trí góc tương ứng: Góc đóng vai – góc xây dựng – góc học tập	Trẻ di chuyển về các góc yêu thích đã được giáo viên chuẩn bị sẵn.	Hỗ trợ trẻ đưa ra lựa chọn góc chơi dựa trên đặc điểm sở thích của trẻ.	
Bắt đầu hoạt động chơi: Giáo viên đến từng góc để phổ biến cụ thể hơn và giúp trẻ phân chia nhiệm vụ	Trẻ tiến hành tham gia chơi dưới sự hướng dẫn của giáo viên.	Hỗ trợ trẻ trong quá trình chơi, lựa chọn bạn cùng lớp phù hợp hỗ trợ trẻ trong khi chơi.	
Kết thúc hoạt động: Giáo viên tổng kết hoạt động, khen thưởng cho từng nhóm trẻ	Trẻ nghe hiệu lệnh và thực hiện dọn dẹp đồ dùng sau khi chơi.	Giáo viên hướng dẫn trẻ cất theo phân loại từng loại đồ chơi.	

b. Phát triển kỹ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ thông qua hoạt động nghệ thuật

Hoạt động nghệ thuật bao gồm các hoạt động thu hút trí tưởng tượng của trẻ một cách tích cực thông qua tạo hình, nhảy múa, âm nhạc, đóng kịch hoặc biểu diễn. Các hoạt động nghệ thuật giúp trẻ xây dựng sự tự tin, niềm đam mê sáng tạo. Hoạt động tạo hình là

một trong những hoạt động nghệ thuật được nhiều trẻ ưa thích. Đây là hoạt động giúp trẻ phát triển trí tuệ, rèn luyện khả năng sáng tạo và đặc biệt là hình thành bồi dưỡng cho trẻ cảm xúc, tình cảm, thẩm mỹ, trí tuệ, một yếu tố cơ bản trong việc hình thành nhân cách toàn diện [9].

Hoạt động tạo hình với lá cây

Chủ đề: Động vật

1. Địa điểm thực hiện: Tại lớp học

2. Số lượng trẻ: 15 bạn (trong đó có 01 trẻ rối loạn phổ tự kỉ mức độ nhẹ tham gia học hòa nhập)

3. Hình thức tổ chức: Hoạt động nhóm (mỗi nhóm 03 bạn chia lớp thành 5 nhóm)

4. Mục tiêu chung:

- Kiến thức: Trẻ biết tên lá, hình dạng, màu sắc và tác dụng của lá cây. Trẻ biết dùng lá cây để làm ra sản phẩm tạo hình: Con cá, con sứa, con rùa.

- Kỹ năng: Trẻ xếp, dán đúng các bộ phận của ba con vật dưới biển. Trẻ dán và phết hồ đều, không lem ra ngoài. Trẻ trả lời to, rõ ràng câu hỏi của cô.

- Thái độ: Trẻ hứng thú tham gia vào các hoạt động. Trẻ biết giữ gìn môi trường, yêu quý cây xanh. Trẻ biết giữ gìn sản phẩm của mình và của bạn.

5. Mục tiêu riêng:

- Kiến thức: Trẻ duy trì tham gia được 2/3 thời lượng chơi cùng các bạn trong nhóm. Trẻ hoàn thành được 01 con vật từ lá cây trong nhiệm vụ hoàn thành bài tập nhóm.

- Kỹ năng: Trẻ có thể sử dụng keo hoặc hồ để phết lên lá cây và dán tạo hình có mẫu.

- Thái độ: Trẻ đoàn kết với các bạn trong khi chơi.

Nội dung hoạt động	Hoạt động chung của trẻ	Lưu ý cho trẻ học hòa nhập	Phương pháp/ Đồ dùng thực hiện
Ôn định tổ chức và giới thiệu nội dung hoạt động	Lắng nghe cô.	Sắp xếp vị trí ngồi phù hợp để lắng nghe cho trẻ.	- Nhóm các phương pháp: + Phương pháp dùng lời nói. + Phương pháp sử dụng hình ảnh minh họa.
Quan sát tranh và đàm thoại: Tranh các con vật mẫu được làm từ lá cây	Trẻ quan sát, lắng nghe và trả lời câu hỏi.	Trẻ quan sát và lắng nghe.	+ Phương pháp nêu gương – đánh giá. - Đồ dùng dạy học: + Giấy bì A2 để dán sản phẩm. + Tranh mẫu bằng lá cây con rùa, con cá, con sứa. + Các rổ màu tương ứng với các loại lá cây: To, nhỏ, dài, ngắn với ba màu chính đỏ, xanh, vàng. + Keo hoặc hồ dán. + Khăn lau tay cho trẻ.
Hoạt động làm mẫu: Giáo viên làm mẫu cho trẻ và hướng dẫn trẻ chọn lá cây có hình dạng phù hợp với từng con vật	Trẻ quan sát tại chỗ và di chuyển lần lượt đến chỗ của cô để quan sát gần, sờ và cảm nhận.	Trẻ quan sát và di chuyển lại vị trí gần cô để sờ, cầm vào vật.	
Chia nhóm cho hoạt động	Trẻ xếp hàng theo hướng dẫn gọi tên của cô để di chuyển vào nhóm.	Hỗ trợ trẻ về vị trí với ảnh cá nhân. Sắp xếp bạn cùng nhóm phù hợp.	
Phân chia các nhóm về vị trí 5 bàn đã kê sẵn, dán ảnh các bạn theo từng nhóm tại vị trí bàn để trẻ dễ quan sát	Trẻ di chuyển về các bàn theo nhóm.	Hỗ trợ trẻ về vị trí nhóm của mình.	
Bắt đầu hoạt động tạo hình: giáo viên đi từng nhóm để hỗ trợ trẻ hoàn thành sản phẩm	Trẻ tiến hành thực hiện dán lá tạo thành sản phẩm dưới sự hướng dẫn của giáo viên.	Hỗ trợ hướng dẫn trẻ chọn hình đơn giản theo ý thích. Giúp trẻ chọn lá cây và cùng gắn vào bì với các bạn trong nhóm.	
Hoạt động trưng bày và nhận xét các sản phẩm theo nhóm	Trẻ nghe hiệu lệnh và mang các sản phẩm gắn lên vị trí bảng tương ứng.	Trẻ tham gia mang sản phẩm lên bảng cùng các bạn.	

c. Phát triển kỹ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ thông qua hoạt động trải nghiệm

Tổ chức hoạt động giáo dục theo hướng trải nghiệm là một trong những giải pháp đạt được tốt nhất mục tiêu giáo dục mầm non trong giai đoạn hiện nay, theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm. Hoạt động trải nghiệm có ý

nghĩa quan trọng trong việc tạo điều kiện và cơ hội để hình thành cho trẻ những năng lực, phẩm chất và giá trị xã hội tốt đẹp. Việc tham gia các hoạt động trải nghiệm giúp trẻ được gần gũi với thiên nhiên, qua đó khơi gợi ở trẻ hứng thú khám phá cũng như ý thức giữ gìn và bảo vệ môi trường [10], [11], [12], [13].

Hoạt động trải nghiệm thực tế

Chủ đề: Thực vật

1. Địa điểm thực hiện: Tại vườn cà chua

2. Số lượng trẻ: 15 bạn (trong đó 01 trẻ rối loạn phổ tự kỉ mức độ nhẹ tham gia học hòa nhập)

3. Hình thức tổ chức: Hoạt động nhóm (mỗi nhóm 05 bạn, lớp chia thành 03 nhóm)

4. Mục tiêu chung:

- Kiến thức: Trẻ nhận biết quả cà chua cùng với các đặc điểm (tên gọi, màu sắc, hình dạng, mùi vị, công dụng).
- Kỹ năng: Trẻ tưới được cây giúp bác nông dân. Mỗi nhóm thu hoạch được 20 quả cà chua chín mang về giỏ của mình.

- Thái độ: Trẻ hứng thú tham gia vào các hoạt động. Trẻ biết yêu thiên nhiên, chăm sóc cây cối xung quanh, biết yêu cái đẹp.

5. Mục tiêu riêng:

- Kiến thức: Trẻ duy trì tham gia được 2/3 thời lượng cùng các bạn trong nhóm. Nhận biết được quả cà chua, nhận biết được màu sắc, nhận biết được hình dạng của quả.

- Kỹ năng: Trẻ hoàn thành nhiệm vụ tưới nước cho cây; thu hoạch tìm và hái được 2/4 quả cà chua chín (màu đỏ) mang về cho đồng đội của mình.

- Thái độ: Trẻ đoàn kết và hợp tác cùng với các bạn trong quá trình trải nghiệm.

Nội dung hoạt động	Hoạt động chung của trẻ	Lưu ý cho trẻ học hòa nhập	Phương pháp/ Đồ dùng thực hiện
Ôn định tổ chức và phổ biến nội dung chung của buổi trải nghiệm thực tế	Lắng nghe cô.	Sắp xếp vị trí phù hợp để trẻ lắng nghe và quan sát.	- Nhóm các phương pháp: + Phương pháp dùng lời nói. + Phương pháp sử dụng hình ảnh minh họa. + Phương pháp nêu gương – đánh giá. + Phương pháp thực hành trải nghiệm.
Phát mũ đồng phục và vòng tay đồng đội cho trẻ. Chia ba nhóm thực hiện, mỗi nhóm có một màu vòng tay khác nhau để nhận ra đồng đội của mình (đỏ - vàng – xanh)	Trẻ quan sát, lắng nghe và thực hiện thao tác đội mũ + đeo vòng vào tay.	Trẻ quan sát, lắng nghe và đội mũ, đeo vòng dưới sự hỗ trợ của giáo viên.	- Đồ dùng dạy học: + Trang phục: Mũ + vòng tay màu sắc. + Xe ô tô di chuyển + Địa điểm vườn cà chua.
Di chuyển lên xe ô tô để đến vườn cà chua đã được chuẩn bị sẵn	Trẻ xếp hàng theo nhóm và di chuyển lên xe.	Giáo viên sắp xếp vị trí của trẻ trong tầm để quan sát và kiểm soát.	+ Giỏ to đựng quả theo màu. + Hình ảnh minh họa. + Cờ màu theo đội có cán dài. + Bình tưới cây, ca múc nước. + Xà phòng và khăn lau tay.
Trẻ di chuyển vào khu vực vườn cà chua. Giáo viên giới hạn phạm vi vườn để đảm bảo an toàn. Các nhóm trẻ về vị trí vườn đã được cắm cờ tương ứng.	Trẻ lần lượt gộp 5 bạn một nhóm đứng ở vị trí có cắm cờ để nhận giỏ đựng cà chua và bình tưới nước.	Cô hỗ trợ và chỉ màu sắc vòng tương ứng trên tay trẻ với 4 bạn còn lại của nhóm để giúp trẻ ghi nhớ đồng đội.	
Trẻ tiến hành nhiệm vụ 1: Tưới nước	Các bạn trong nhóm chia nhau đổ nước và luân phiên tưới cây cà chua đã được đánh dấu sẵn.	Hướng dẫn trẻ giúp các bạn lấy nước bằng ca và đổ vào bình.	
Trẻ tiến hành nhiệm vụ 2: Thu hoạch cà chua	Mỗi nhóm cần thu hoạch 20 quả cà chua. Mỗi bạn cần thu hoạch được 4 – 5 quả và bỏ vào giỏ của đội mình.	Gợi ý giúp trẻ vị trí để trẻ tìm và tự hái được 2 – 3 quả cà chua có màu đỏ và mang về giỏ của đội mình.	
Tổng kết hoạt động: Nhận xét đánh giá sản phẩm thu hoạch được và lên xe di chuyển về trường	Trẻ nghe hiệu lệnh và tập trung để nghe giáo viên nhận xét.	Nhận biết được hiệu lệnh và di chuyển cùng đội về vị trí.	

3. Kết luận

Trẻ rối loạn phổ tự kỉ gặp nhiều hạn chế trong kĩ năng tham gia hoạt động nhóm như chú ý lắng nghe, chờ đợi, phối hợp với các bạn trong nhóm để hoàn thành nhiệm vụ được giao. Những hạn chế này đã làm trẻ gặp nhiều khó khăn trong việc tham gia học hòa nhập với các bạn cùng trang lứa. Có thể thấy, việc phát triển kĩ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ đã được nhiều giáo viên tại các cơ sở giáo dục mầm non hòa nhập nhận thức rõ về tầm quan trọng, ý nghĩa của nó đối với sự phát triển của trẻ. Thực tế cho thấy, giáo viên gặp nhiều khó khăn trong quá trình tổ chức và phát

triển kĩ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ bởi nhiều yếu tố chủ quan và khách quan. Vậy nên, việc đưa ra những biện pháp áp dụng và một số hoạt động nhằm hỗ trợ giáo viên phát triển kĩ năng tham gia hoạt động nhóm cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ 3 - 4 tuổi học mẫu giáo hòa nhập là hết sức cần thiết. Phát triển kĩ năng tham gia hoạt động nhóm sẽ giúp trẻ học hỏi, trao đổi kinh nghiệm, biết quan tâm, chia sẻ với những người xung quanh đồng thời giúp cải thiện và phát triển khả năng giao tiếp tương tác của trẻ rối loạn phổ tự kỉ. Từ đó, tạo điều kiện và mở rộng cho trẻ cơ hội được tham gia học trong môi trường hòa nhập một cách tốt hơn.

Tài liệu tham khảo

- [1] Nguyễn Thị Hoàng Yến, (2015), *Tự kỉ - những vấn đề lí luận và thực tiễn*, NXB Đại học Sư phạm.
- [2] Nguyễn Nữ Tâm An - Hoàng Thị Lệ Quyên, (2016), *Giáo dục hòa nhập trẻ tự kỉ*, Tài liệu dành cho lớp nghiệp vụ giáo dục đặc biệt.
- [3] Lã Thị Bắc Lý (chủ biên) - Bùi Thị Lâm - Hoàng Thị Nho, (2016), *Giáo dục hòa nhập trẻ khuyết tật lứa tuổi mầm non*, NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội.
- [4] Trần Thị Thiệp - Nguyễn Xuân Hải, (2008), *Giáo trình giáo dục hòa nhập*, NXB Giáo dục, Hà Nội.
- [5] Nguyễn Thị Bích, (2016), *Biện pháp hình thành kĩ năng hoạt động nhóm cho trẻ 4-5 tuổi thông qua trò chơi đóng vai theo chủ đề*, Trường Đại học Sư phạm - Đại học Đà Nẵng.
- [6] Nguyễn Thị Hạnh, (7/2017). *Phát triển kĩ năng xã hội cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ học hòa nhập tại các trường mầm non*, Tạp chí Giáo dục.
- [7] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2010), *Hướng dẫn thực hiện*

- chương trình giáo dục mầm non mẫu giáo bé 3 – 4 tuổi, NXB Giáo dục Việt Nam.
- [8] Đỗ Doãn Hải, (2001), *Thảo luận nhóm và phương pháp Clim*, Tạp chí Tự học, số 16, tr.20.
- [9] Lê Thị Thanh Bình, (2006), *Phương pháp hướng dẫn hoạt động tạo hình cho trẻ mầm non*, NXB Giáo dục, Hà Nội.
- [10] Nguyễn Thị Hoa, (2017), *Hướng tiếp cận dạy kỹ năng xã hội theo nhóm cho trẻ rối loạn phổ tự kỉ*, Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, số 62.
- [11] Hoàng Mai, (2004), *Hướng dẫn trẻ hoạt động theo nhóm với quan điểm đổi mới phương pháp dạy học trong giáo dục mầm non*, Tạp chí Giáo dục mầm non, số 4.
- [12] Vũ Thị Ngọc Minh, (4/2019), *Giáo dục kỹ năng hợp tác cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi thông qua tổ chức hoạt động chơi*, Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam, số 16.
- [13] Trần Mạnh Trung, (2010), *Một biện pháp thúc đẩy học sinh tích cực tham gia các hoạt động nhóm*, Tạp chí Dạy và Học ngày nay, số 10.

ENHANCING GROUP PARTICIPATION SKILLS FOR 3- TO 4-YEAR-OLD CHILDREN WITH AUTISM SPECTRUM DISORDERS IN INCLUSIVE KINDERGARTEN: A PROPOSAL OF ACTIVITIES

Trinh Khanh Huyen¹, Dinh Nguyen Trang Thu^{*2}

¹ Email: khanhhuengddb@gmail.com
Happy Kids Bilingual Preschool
No. 112 Le Huy Toan street, Thanh Hoa city,
Thanh Hoa province, Vietnam

* Corresponding author

² Email: dinhtrangthu@hnue.edu.vn
Hanoi National University of Education
136 Xuan Thuy street, Cau Giay district,
Hanoi, Vietnam

ABSTRACT: *Autism, a complex developmental disability marked by impairments in communication, social interaction, and repetitive behaviors, often poses challenges for preschool-aged children. The increasing number of children with autism spectrum disorder participating in inclusive learning environments highlights the need for targeted interventions. Many children with autism encounter difficulties in interaction and communication skills, hindering their active engagement in group activities within kindergarten settings. This article proposes measures to develop group participation skills for 3- to 4-year-old children with autism spectrum disorder. Drawing on an understanding of general and specific characteristics of interaction and communication skills in children with autism, the proposal considers the inclusive educational environment of kindergartens and emphasizes the collaborative efforts of families, schools, and society in the caregiving, educational, and group intervention processes.*

KEYWORDS: Children with autism, inclusive education, preschool age, group participation skills.